

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

19 հուլիսի 2022 թվականի թիվ 267-Ա

«ԱՐԼԱ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով) 2022 թվականի հուլիսի 19-ի նիստում, քննարկելով «Արլա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Վարույթի ընթացքի հակիրճ նկարագրությունը.

Հանձնաժողովը 2022 թվականի փետրվարի 1-ին «Արլա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին» թիվ 34-Ա որոշմամբ հարուցել է թիվ ՀԳ-00033/22 վարույթը (այսուհետ նաև՝ **Վարույթ**):

Ընկերությունը թիվ 34-Ա որոշումն ստացել է 2022 թվականի փետրվարի 9-ին, իսկ դիրքորոշում Հանձնաժողով չի ներկայացրել:

Հանձնաժողովի 2022 թվականի ապրիլի 26-ի «Թիվ ՀԳ-00033/22 վարույթի ժամկետը երկարաձգելու մասին» թիվ 171-Ա որոշմամբ վարույթի ժամկետը վարույթի ժամկետը 2022 թվականի մայիսի 1-ից եռամսյա ժամկետով երկարաձգվել է:

2. Վարույթի հարուցման առիթի և հիմքի հակիրճ նկարագրությունը.

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության կողմից առանց ջրօգտագործման թույլտվության «Արլաս» անվանումով «բնական աղբյուրի ջուր» մակնշումով շալցված չգազավորված ջուր արտադրելու և իրացնելու միջոցով հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

3. «Արլա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության դիրքորոշումը.

Ընկերությունը սույն գործի փաստական հանգամանքների վերաբերյալ Հանձնաժողով դիրքորոշում չի ներկայացրել:

4. Հանձնաժողովի կողմից պահանջված և ստացված փաստաթղթերը և այլ տեղեկատվությունը.

1) Հանձնաժողովի նախագահի 2021 թվականի դեկտեմբերի 7-ի «Դիտանցում իրականացնելու մասին» թիվ 196-Ա հրամանի հիման վրա 2021 թվականի դեկտեմբերի 10-ին «Սիթի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության՝ ք. Երևան, Կոմիտասի 60/2 հասցեում գործող «Երևան Սիթի» առևտրի օբյեկտում իրականացվել է դիտանցում (այսուհետ նաև՝ **Դիտանցում**), որի արդյունքում կազմվել է «Դիտանցման արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 196 արձանագրությունը:

Դիտանցման արդյունքում պարզվել է, որ «Երևան Սիթի» առևտրի օբյեկտում վաճառքում առկա է Ընկերության կողմից արտադրված «Արլաս» անվանումով բնական աղբյուրի ջուր (այսուհետ նաև՝ **Ապրանք**), առաջին կարգի, չգազավորված, 0.5 լ. ծավալով:

2) Հանձնաժողովի նախագահի՝ 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի գրությամբ Շրջակա միջավայրի նախարարությունից (այսուհետ նաև՝ **Նախարարություն**) հայցվել է տեղեկատվություն խմելու «բնական» և «աղբյուրի» (չգազավորված և ոչ հանքային) ջրերի ջրօգտագործման թույլտվություն ստացած տնտեսավարող սուբյեկտներին տրված ջրօգտագործման թույլտվությունների վերաբերյալ:

Նախարարության՝ 2022 թվականի հունվարի 10-ի թիվ 1/10.2.3/394 գրության ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ Ընկերությունը չունի ջրօգտագործման թույլտվություն:

3) Հանձնաժողովի նախագահի՝ 2022 թվականի փետրվարի 4-ի թիվ ԳԳ-215 գրությամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ ԳԳ-215 գրություն**) Ընկերությունից պահանջվել է Հանձնաժողով ներկայացնել հետևյալ տեղեկատվությունը.

1. Ընկերության կողմից «բնական աղբյուրի ջուր» մականշումով ապրանքների անվանացանկը և դրանցից յուրաքանչյուրի պիտակը կամ լուսանկարը, որը կպարունակի պիտակին առկա ողջ տեղեկատվությունը,

2. Ընկերության կողմից ««Արլաս» անվանումով բնական աղբյուրի ջուր, առաջին կարգի, չգազավորված, 0.5 լ. ծավալով» ապրանքի, ինչպես նաև «բնական աղբյուրի ջուր» մականշումով շալցված այլ չգազավորված ջրերի իրացման սկզբնաժամկետների վերաբերյալ՝ նշելով ամսաթվերը,

3. Ընկերության կողմից 2020 և 2021 թվականներին Ապրանքի, ինչպես նաև «բնական աղբյուրի ջուր» մականշումով շալցված այլ չգազավորված ջրերի իրացման ծավալների (բնեղեն արտահայտությամբ) և դրանցից յուրաքանչյուրի իրացումից ստացված հասույթի չափերի վերաբերյալ՝ առանձնացված ըստ տարիների (ոչ ամբողջական տարի արտադրված լինելու դեպքում՝ ըստ ամիսների) և ըստ ապրանքների:

Ընկերությունը թիվ ԳԳ-215 գրությամբ պահանջված տեղեկատվությունը Հանձնաժողով չի ներկայացրել:

4) Հանձնաժողովի նախագահի՝ 2022 թվականի փետրվարի 14-ի թիվ ԳԳ-296 գրությամբ Հանձնաժողովը դիմել է ՊԵԿ՝ խնդրելով տրամադրել տեղեկատվություն՝

1. Ընկերության 2020 և 2021 թվականների տարեկան հասույթի չափերի վերաբերյալ՝ ըստ տարիների,

2. 2021 թվականի ընթացքում Ընկերության կողմից «Արլաս» չգազավորված բնական աղբյուրի ջուր» մականշմամբ ապրանքի, ինչպես նաև «բնական աղբյուրի ջուր» մականշմամբ այլ ջրերի իրացումից ստացված հասույթի չափերի վերաբերյալ՝ առանձնացված ըստ ապրանքների, իսկ անհնարինության դեպքում դուրս գրված բոլոր հաշվարկային փաստաթղթերի և ՀԴՄ կտրոնների միջոցով իրականացված գործարքների վերաբերյալ:

ՊԵԿ-ը 2022 թվականի փետրվարի 17-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել պահանջված տեղեկատվությունը, որի համաձայն Ընկերությունը 2021 թվականին հարկային հաշիվների միջոցով իրացրել է «աղբյուրի ջուր Արլաս» ապրանքներ՝ ընդհանուր առմամբ հատ, ՀՀ դրամ արժեքով, իսկ Ընկերության կողմից նույն ժամանակահատվածում դուրս գրած հաշիվ վավերագրերի և ՀԴՄ կտրոնների միջոցով կատարած գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվություն առկա չէ: Նույն տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության 2021 թվականի իրացման շրջանառությունը կազմել է ՀՀ դրամ:

5) Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի <https://www.psrc.am/> հղումով կայքում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովը 2016 թվականի դեկտեմբերի 9-ի թիվ 397-Ա որոշմամբ խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունների մատուցման լիցենզիա է տրամադրվել «Վեոլիա Ջուր» ընկերությանը:

6) Հանձնաժողովի նախագահի՝ 2022 թվականի ապրիլի 15-ի թիվ 000561 գրությամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 000561 գրություն**) «Վեոլիա Ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերությունից (այսուհետ նաև՝ **«Վեոլիա Ջուր» ընկերություն**) պահանջվել է Հանձնաժողով ներկայացնել հետևյալ տեղեկատվությունը.

1. «Վեոլիա Ջուր» ընկերության կողմից Ընկերությանը մատակարարվող ջուրը (այսուհետ՝ **Մատակարարվող ջուր**) մինչև բաժանորդին հասնելն արդյո՞ք մշակվում է՝ մշակման դեպքում նշելով, թե ի՞նչ նյութերով,

2. Մատակարարվող ջուրն արդյո՞ք մշակվում է Եվրասիական տնտեսական միության «Փաթեթավորված խմելու ջրի, ներառյալ բնական հանքային ջրի անվտանգության մասին» թիվ 044/2017 տեխնիկական կանոնակարգի 26-րդ և 28-րդ կետերով նախատեսված եղանակներով,

3. մատակարարվող ջրերի ջրամատակարարման սխեմաները (սկսած ջրառի վայրից մինչև ջուրը բաժանորդին հասցնելը)՝ մեկ ընկերությանը մի քանի հասցեներով ջուր մատակարարելու դեպքում ըստ առանձին հասցեների՝ նշելով, թե Մատակարարվող ջրի ջրառը ո՞ր աղբյուր(ներ)ից է իրականացվում, արդյո՞ք միախառնվում են մի քանի աղբյուրների ջրեր, արդյո՞ք ջրամատակարարման ընթացքում փոխվում են

Մատակարարվող ջրի ջրամբարները (հոսքագծերը), ո՞ր պահին է իրականացվում Մատակարարվող ջրի մշակումը:

4. «Վեոլիա Ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերությունն ի՞նչ կարգով է Ընկերությանը տեղեկացնում, թե ջրառը ո՞ր աղբյուր(ներ)ից է իրականացվել (պայմանագիր, տեղեկանք և այլն):

«Վեոլիա Ջուր» ընկերությունը, ի պատասխան թիվ 000561 գրության, 2022 թվականի մայիսի 13-ի թիվ 001409 մուտքային համարով գրությամբ հայտնել է, որ Ընկերությունը «Վեոլիա Ջուր» ընկերության բաժանորդ չի հանդիսանում: Միաժամանակ հայտնել է, որ «Վեոլիա Ջուր» ընկերությունը ջրի մատակարարումն իրականացնում է միայն ջրի վարակազերծումից (ջրի վարակազերծում իրականացվում է հեղուկ քլորով) հետո՝ Առողջապահության նախարարի 2002 թվականի նոյեմբերի 29-ի «Խմելու տնտեսական նշանակության ջրմուղների և ջրամատակարարման աղբյուրների սանիտարական պահպանման գոտիներ» N 2-III-Ա2-2 սանիտարական նորմերը և կանոնները հաստատելու մասին թիվ 803 և թիվ 876-Ն հրամանով (այսուհետ նաև՝ **թիվ 876-Ն հրաման**) հաստատված սանիտարական նորմերին և կանոններին համապատասխան, որոնցով սահմանված պահանջները բավարար են կենտրոնացված խմելու ջրամատակարարման համակարգերի համար, բայց ոչ՝ արդյունաբերական շաղցման համար, մասնավորապես չեն պահպանվում Տեխնիկական կանոնակարգի 25 և 29 կետերը, իսկ 26-28 կետերին համապատասխան մշակում չի իրականացվում:

7) Հանձնաժողովի նախագահի 2022 թվականի ապրիլի 18-ի թիվ 000439 գրությամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 000439 գրություն**) Հանձնաժողովը դիմել է Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին՝ հայցելով դիրքորոշում հետևյալ հարցերի վերաբերյալ.

1. Առողջապահության նախարարի 2002 թվականի դեկտեմբերի 25-ի ««Խմելու ջուր: Ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի ջրի որակին ներկայացվող հիգիենիկ պահանջներ: Որակի հսկողություն» N 2-III-Ա 2-1 սանիտարական նորմերը և կանոնները հաստատելու մասին» թիվ 876 հրամանով սահմանված կարգով խմելու ջրի մշակումն արդյո՞ք հանգեցնում է ջրի կազմում կատիոնների (կալցիումի, մագնեզիումի, նատրիումի և կալիումի), անիոնների (հիդրոկարբոնատի, սուլֆատների, քլորիդների), ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվ բաղադրիչների պարունակության և (կամ) հարաբերակցության փոփոխության,

2. ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի քլորացված ջուրն ապաքլորացնելուց հետո արդյո՞ք այդ ջրի կազմում կատիոնների (կալցիումի, մագնեզիումի, նատրիումի և կալիումի), անիոնների (հիդրոկարբոնատի, սուլֆատների, քլորիդների), ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվ բաղադրիչների պարունակությունը և (կամ) հարաբերակցությունը վերադառնում է մինչև ջրի քլորացումն առկա վիճակին:

3. ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի խմելու ջուրն ապաքլորացման ենթարկվելուց (որի արդյունքում քլորի քանակությունը տեղավորվում է

Կանոնակարգով նախատեսված չափերում) հետո արդյո՞ք այդ ջրի մականշվածքում Կանոնակարգի իմաստով թույլատրելի է «աղբյուրի» բառի մականշումը:

Ի պատասխան թիվ 000439 գրության՝ Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմինը հայտնել է հետևյալը.

1. Առողջապահության նախարարի 2002 թվականի դեկտեմբերի 25-ի ««Խմելու ջուր: Ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի ջրի որակին ներկայացվող հիգիենիկ պահանջներ: Որակի հսկողություն» N 2-III-Ա 2-1 սանիտարական նորմերը և կանոնները հաստատելու մասին» թիվ 876 հրամանով սահմանված կարգով խմելու ջրի մշակումը չի հանգեցնում ջրի կազմում կատիոնների (կալցիումի, մագնեզիումի, նատրիումի և կալիումի), անիոնների (հիդրոկարբոնատի, սուլֆատների, քլորիդների), ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվ բաղադրիչների պարունակության և (կամ) հարաբերակցության փոփոխության,

2. Ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի քլորացված ջուրն ապաքլորացնելուց հետո ջրի կազմում կատիոնների (կալցիումի, մագնեզիումի, նատրիումի և կալիումի), անիոնների (հիդրոկարբոնատի, սուլֆատների, քլորիդների), ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվ բաղադրիչների պարունակությունը և (կամ) հարաբերակցությունը վերադառնում է մինչև ջրի քլորացումն առկա վիճակին,

3. Ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի խմելու ջուրն ապաքլորացման ենթարկվելուց հետո ջրի մականշվածքում չի թույլատրվում ոչ միայն «աղբյուրի» բառի մականշումը, այլ նաև «բնական խմելու ջուր» մականշումը, վերջինս համաձայն «Փաթեթավորված խմելու ջրի, այդ թվում՝ բնական հանքային ջրի անվտանգության մասին» Եվրասիական տնտեսական միության տեխնիկական կանոնակարգի (ԵԱՏՄ ՏԿ 044/2017) համարվում է խմելու ջուր՝ մշակված:

Միաժամանակ առաջարկվել է մասնագիտական կարծիք ստանալու նպատակով դիմել Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության «Կուրորտաբանության և ֆիզիկական բժշկության գիտահետազոտական ինստիտուտ» փակ բաժնետիրական ընկերությանը:

8) Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի 2022 թվականի թիվ 001703 գրությամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 001703 գրություն**) Հանձնաժողովը դիմել է «Կուրորտաբանության և ֆիզիկական բժշկության գիտահետազոտական ինստիտուտ» փակ բաժնետիրական ընկերությանը, խնդրելով աջակցություն հետևյալ հարցերի կապակցությամբ.

1. թիվ 876 հրամանով սահմանված կարգով խմելու ջրի մշակումն արդյո՞ք հանգեցնում է ջրի կազմում կատիոնների (կալցիումի, մագնեզիումի, նատրիումի և կալիումի), անիոնների (հիդրոկարբոնատի, սուլֆատների, քլորիդների), ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվ բաղադրիչների պարունակության և (կամ) հարաբերակցության փոփոխության,

2. ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի քլորացված ջուրն ապաքլորացնելուց հետո արդյո՞ք այդ ջրի կազմում կատիոնների (կալցիումի, մագնեզիումի, նատրիումի և կալիումի), անիոնների (հիդրոկարբոնատի, սուլֆատների,

քլորիդների), ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվ բաղադրիչների պարունակությունը և (կամ) հարաբերակցությունը վերադառնում է մինչև ջրի քլորացումն առկա վիճակին,

3. ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի քլորով մշակված խմելու ջուրն ապաքլորացման ենթարկվելուց (որի արդյունքում քլորի քանակությունը տեղավորվում է Կանոնակարգով նախատեսված չափերում) հետո արդյո՞ք այդ ջրի մականշվածքում Կանոնակարգի իմաստով թույլատրելի է «աղբյուրի» բառի մականշումը և ի՞նչ պատճառաբանությամբ:

Ի պատասխան թիվ 000439 գրության՝ «Կուրորտաբանության և ֆիզիկական բժշկության գիտահետազոտական ինստիտուտ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը 2022 թվականի հունիսի 8-ին Հանձնաժողով ներկայացրած գրությամբ, ըստ էության հայտնել է, որ իրենց կողմից իրականացված փորձաքննությունների արդյունքում ջրի կազմում զանգվածային պարունակությունների փոփոխություններ չի արձանագրվել, քլորացված, հետո ապաքլորացված ջուրը Տեխնիկական կանոնակարգի իմաստով մշակված ջուր է:

5. Գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկման արդյունքում Հանձնաժողովը հաստատված է համարում հետևյալ փաստական հանգամանքները.

1. Ընկերությունն արտադրում և իրացնում է «բնական աղբյուրի ջուր» մականշումով «Արլաս» անվանումով շալցված ոչ գազավորված ջուր:

2. Ընկերությունը ջրօգտագործման թույլտվություն չունի:

3. Ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգերի ջուրը պետք է համապատասխանի թիվ 876-Ն հրամանով հաստատված պահանջներին, այդ թվում՝ վարակազերծվի քլորով:

4. Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2016 թվականի դեկտեմբերի 9-ի թիվ 397-Ա որոշմամբ խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունների մատուցման լիցենզիա է տրամադրվել «Վեոլիա Ջուր» ընկերությանը:

5. «Վեոլիա Ջուր» ընկերության կողմից իր բաժանորդներին մատակարարվող ջուրը Տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված պահանջների համաձայն «մշակված ջուր» է:

6. ՊԵԿ-ի կողմից տրամադրված տեղեկության համաձայն՝ Ընկերությունը 2021 թվականին «աղբյուրի ջուր Արլաս» անվանումով ապրանքներ իրացրել է ընդհանուր առմամբ . . . . . հատ՝ . . . . . ՀՀ դրամ արժեքով, իսկ Ընկերության 2021 թվականի իրացման շրջանառությունը կազմել է . . . . . ՀՀ դրամ:

6. Վարույթի փաստական հանգամանքների և վերաբերելի իրավական նորմերի ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովը եզրահանգում է հետևյալին.

1) Ընկերության կողմից իրավախախտում կատարված լինելու հարցի կապակցությամբ.

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենք**) 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը հակասում է սույն օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին, խախտում է տնտեսավարող սուբյեկտների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է: Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն են սույն օրենքի 17-24-րդ հոդվածներում նախատեսված դեպքերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին համապատասխանող այլ գործողությունները:

Վերոնշյալ իրավանորմերի համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը սահմանել է գործողությունն անբարեխիղճ դիտարկելու երկու եղանակ. մի դեպքում անբարեխիղճ մրցակցության դեպքերն են Օրենքի 16-24-րդ հոդվածներով սահմանված առանձին դրսևորումները, մյուս դեպքում՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշները պարունակող գործողությունները, այն է՝ տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը.

1. հակասում է Օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին,

2. խախտում է մրցակիցների միջև կամ վերջիններիս և սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները առկայության ցանկացած դեպքում:

Տվյալ դեպքում տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը հարուցվել է անբարեխիղճ մրցակցության դրսևորման՝ հասարակության մոլորեցման առերևույթ առկայության հիմքով, ուստի քննարկման ենթակա է Ընկերության կողմից հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առկայության հարցը:

Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում հասարակության մոլորեցումը, այդ թվում՝

1) ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը մոլորեցնում է կամ կարող է մոլորեցնել հասարակությանը տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց գովազդմանը, տարածմանը կամ իրացմանը նպաստող միջոցառումների, ապրանքի աշխարհագրական ծագման կամ Օրենքի 20-րդ հոդվածում թվարկված բնութագրերի կամ պայմանների վերաբերյալ.

2) ապրանքների որակն անհիմն չափազանցելը կամ որակի, քանակի կամ այլ բնութագրերի կամ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կամ տեղեկատվությունն այն ձևով ներկայացնելը, որը կարող է հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման).

3) գովազդի մեջ (գովազդելու ընթացքում) կամ իրացման ընթացքում թերի կամ կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալների (տեղեկությունների) նշումը կամ այնպիսի տվյալների (տեղեկությունների) բացակայությունը կամ տվյալների (տեղեկությունների) այն ձևով նշումը, որն սպառողին հնարավորություն չի տալիս ամբողջական պատկերացում կազմելու իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի կամ տնտեսավարող սուբյեկտի վերաբերյալ:

4) օրենքին հակասող, այդ թվում՝ անբարեխիղճ կամ հակաօրինական կամ հավաստիության կամ պատշաճության խախտմամբ իրականացվող գովազդները, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերը:

Վերոգրյալ նորմերից հետևում է, որ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրացվող ապրանքի վերաբերյալ մոլորեցնող, այդ թվում՝ թերի, կեղծ տվյալի (տեղեկության) տրամադրումը կամ այնպիսի տվյալի (տեղեկության) տրամադրելը, որը հնարավորություն չի տալիս լիարժեք և ամբողջական պատկերացում կազմելու ապրանքի մասին, ինչպես նաև իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի մասին ամբողջական պատկերացում կազմելու համար անհրաժեշտ որևէ տվյալ կամ տեղեկություն չտրամադրելն Օրենքով հասարակության մոլորեցմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն է:

Վարույթի փաստերի համաձայն՝ Ընկերությունն արտադրում և իրացնում է «բնական աղբյուրի ջուր» մականշումով «Արլաս» անվանումով շշալցված ոչ գազավորված ջուր:

Նման պայմաններում Հանձնաժողովն էական է համարում այն հարցի պարզաբանումը, թե արդյոք Ընկերության կողմից իրացվող ջուրը կարող է համարվել «աղբյուրի ջուր»:

Տեխնիկական կանոնակարգի 37-րդ կետի համաձայն՝ «Փաթեթավորված խմելու ջրի մականշվածքում թույլատրվում է օգտագործել բառեր, որոնք բնութագրում են դրա բնական հանքաղբյուրներից ծագումը (օրինակ՝ «աղբյուրի», «հանքաղբյուրից» և այլն) միայն այն պայմանով, որ տվյալ ջուրն ունի համապատասխան ծագում և փաթեթավորվում է կամ առանց մշակման, կամ դրա մշակման համար օգտագործվում են միայն սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 26-րդ և 27-րդ կետերով նախատեսված եղանակներ՝ բնական հանքային ջրի համար, և սույն տեխնիկական կանոնակարգի 26-րդ և 28-րդ կետերով նախատեսված եղանակներ՝ բնական խմելու ջրի համար:

Տեխնիկական կանոնակարգի 26-րդ կետի համաձայն՝ բնական հանքային ջրի, բնական խմելու ջրի մշակման համար թույլատրվում է կիրառել մշակման այն եղանակները, որոնք այդ ջրի կազմում չեն փոփոխում կատիոնների (կալցիումի, մագնեզիումի, նատրիումի և կալիումի), անիոնների (հիդրոկարբոնատի, սուլֆատների, քլորիդների), ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվ բաղադրիչների պարունակությունը և (կամ) հարաբերակցությունը, այդ թվում՝ սույն Տեխնիկական կանոնակարգի 27-րդ և 28-րդ կետերով նախատեսված մշակման եղանակները:

Տեխնիկական կանոնակարգի 28-րդ կետի համաձայն՝ բնական խմելու ջրի համար թույլատրվում է կիրառել մշակման հետևյալ եղանակները՝

ա) երկաթի, մանգանի, ծծմբի, մկնդեղի միացությունների բաժանումը՝ օդով և (կամ) թթվածնով մշակելու միջոցով.

բ) լուծված ածխածնի դիօքսիդից ամբողջական կամ մասնակի ազատումը՝ բացառապես ֆիզիկական մեթոդներով.

գ) ածխածնի դիօքսիդով հագեցումը.

դ) ջերմաստիճանի նվազեցումը և (կամ) բարձրացումը.

ե) սույն Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին չհամապատասխանող քանակությամբ ի սկզբանե առկա տարրերի կամ ռադիոակտիվ տարրերի խտացման նվազեցումը և (կամ) բաժանումը, այդ թվում՝ գտման կամ դեկանտացման միջոցով.

զ) ուլտրամանուշակագույն ճառագայթումը (ՈւՃ-վարակազերծումը).

է) օզոնավորումը:

Տեխնիկական կանոնակարգի 29-րդ կետի համաձայն՝ չի թույլատրվում շալցման համար նախատեսված խմելու ջրի մշակման համար քլորի պատրաստուկների կիրառումը:

Տեխնիկական կանոնակարգի վերը նշված դրույթների վերլուծությունից պարզ է դառնում, որ շալցված ջրի պիտակին «աղբյուրի ջուր» մականշումը թույլատրելի է միայն հետևյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության դեպքում, այն է.

1. տվյալ ջուրն ունի աղբյուրի ծագում,

2. փաթեթավորվում է առանց մշակման կամ դրա մշակման համար օգտագործվում են միայն Տեխնիկական կանոնակարգով թույլատրված եղանակներ,

3. շալցման համար նախատեսված խմելու ջրի մշակման համար արգելվում է քլորի պատրաստուկների կիրառումը:

Միաժամանակ, շալցված ջրի պիտակին «բնական խմելու ջուր» մականշումը թույլատրելի է միայն այն դեպքում, երբ.

1. ջուրը ստացվել է մակերևութային ջրերից կամ ստորգետնյա ջրատար հորիզոններից և բնական հանքային ջուր չէ, սկզբնական վիճակով համապատասխանում է Տեխնիկական կանոնակարգին և պահպանում է իր հաստատուն կազմը,

2. փաթեթավորվում է առանց մշակման կամ դրա մշակման համար օգտագործվում են միայն Տեխնիկական կանոնակարգով թույլատրված եղանակներ,

3. շալցման համար նախատեսված խմելու ջրի մշակման համար արգելվում է քլորի պատրաստուկների կիրառումը:

Ուշադրության է արժանի նաև այն հանգամանքը, որ Տեխնիկական կանոնակարգով ուղղակիորեն սահմանված է շալցման համար նախատեսված խմելու ջրի մշակման համար քլորի պատրաստուկների կիրառման արգելք, ընդ որում, Տեխնիկական կանոնակարգի համակարգային վերլուծությունից բխում է, որ «աղբյուրի ջուր» մականշումով իրացվող ջուրն ի սկզբանե և որևէ փուլում չի կարող ենթարկվել Տեխնիկական կանոնակարգով արգելված ազդեցության, այն է՝ մշակվել քլորով և ապաքլորացումից հետո համարվել «աղբյուրի ջուր»: Ավելին, Տեխնիկական կանոնակարգի իմաստով այն դառնում է «մշակված ջուր»՝ ջուր, որը ստացվել է տարբեր ջրառներից, մշակվել է ցանկացած ձևով, նախատեսված է մարդու կողմից անմիջական օգտագործման համար և կարող է պարունակել բնական

կերպով իր մեջ ներկա հանքային նյութեր կամ հատուկ ավելացված հանքային նյութեր, ինչպես նաև ածխածնի դիօքսիդ (Տեխնիկական կանոնակարգի 7-րդ կետի 8-րդ պարբերություն):

Նշվածի մասին են վկայում նաև Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջների պահպանման նկատմամբ վերասկողություն իրականացնող մարմնի՝ Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմնի, պարզաբանող դիրքորոշումը և «Կուրորտաբանության և ֆիզիկական բժշկության գիտահետազոտական ինստիտուտ» փակ բաժնետիրական ընկերության տրամադրած մասնագիտական կարծիքը:

Այսինքն՝ Տեխնիկական կանոնակարգի պահանջները խախտված լինելու դեպքում ապրանքը որպես «աղբյուրի բնական ջուր» մականշելը հանդիսանում է հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն:

Սույն գործի շրջանակներում չի հիմնավորվել, որ Ընկերության կողմից շաղկվող «բնական աղբյուրի ջուր» մականշմամբ ջուրն ունի աղբյուրի ծագում, ինչը փաթեթավորված խմելու ջուրը «աղբյուրի ջուր» մականշելու պարտադիր պայման է:

Միաժամանակ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ, եթե անգամ հիմնավորվել Ընկերությանը «Վեոլիա Զուր» ընկերության կողմից ջուր մատակարարելու փաստը, «Վեոլիա Զուր» ընկերության կողմից մատակարարվող ջուրը բաժանորդներին մատակարարվում է ջրամատակարարման կենտրոնացված համակարգով, իսկ այդ ջուրը պետք է համապատասխանի թիվ 876-Ն հրամանով հաստատված պահանջներին, այդ թվում՝ վարակազերծվի քլորով: Մասնավորապես, թիվ 876-Ն հրամանով հաստատված հրամանով հաստատված «Խմելու ջրի մշակման ժամանակ ջրամատակարարման համակարգ ներմուծվող և առաջացող վնասակար քիմիական նյութերի թույլատրելի սահմանային կոնցենտրացիաների (սթ/ նորմերը» վերտառությամբ հավելված 3-ով սահմանվում է, որ ազատ քլորով ջրի վարակազերծման դեպքում ջրի հետ դրա կոնտակտը պետք է լինի 30 րոպեից ոչ պակաս, կապված քլորով -60 րոպեից ոչ պակաս: Մնացորդային քլորի պարունակության հսկողությունն իրականացվում է մինչև ջրի ջրաբաշխիչ ցանց մղելը: Զրում ազատ և կապված քլորի միաժամանակ առկայության դեպքում դրանց ընդհանուր կոնցենտրացիան չպետք է գերազանցի 1,2 մգ/լ: Առանձին դեպքերում ՀՀ կենտրոնի համաձայնությամբ խմելու ջրում հնարավոր է թույլատրել քլորի ավելի բարձր կոնցենտրացիա:

«Վեոլիա Զուր» ընկերությունը Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2016 թվականի դեկտեմբերի 9-ի թիվ 397-Ա որոշման համաձայն ստացել է խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունների մատուցման լիցենզիա, ուստի «Վեոլիա Զուր» ընկերության կողմից մատակարարվող ջրի վրա տարածվում է քլորի պատրաստուկներով մշակման (վարակազերծման) պահանջը: Միաժամանակ ջրի քլորացման փաստը հաստատվել է նաև «Վեոլիա Զուր» ընկերության 2022 թվականի մայիսի 13-ի թիվ 001409 մուտքային համարով Հանձնաժողով ներկայացրած գրությամբ:

Այսպիսով՝ շտապվող ջուրը «Վեոլիա Ջուր» ընկերությունից ձեռքբերելու դեպքում էլ բացակայում է այդ ջուրը որպես «աղբյուրի ջուր» մակնշելու՝ Տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված հաջորդ պայմանը, ինչը կբացառի շտապված ջրի՝ «աղբյուրի ջուր» հանդիսանալու հանգամանքը: Մասնավորապես, Տեխնիկական կանոնակարգի 29-րդ կետի համաձայն՝ չի թույլատրվում շտապման համար նախատեսված խմելու ջրի մշակման համար քլորի պատրաստուկների կիրառումը, մինչդեռ Վարույթի փաստերի համաձայն, շտապվող ջուրը, հանդիսանալով կենտրոնացված ջրամատակարարման համակարգով մատակարարվող ջուր, նախապես մշակվում է քլորով, ուստի Տեխնիկական կանոնակարգի իմաստով այն դառնում է «մշակված ջուր»: Հետևաբար Հանձնաժողովը քննարկման առարկա չի դարձնում Տեխնիկական կանոնակարգով աղբյուրի ջրին ներկայցվող մյուս՝ միայն Տեխնիկական կանոնակարգով թույլատրված եղանակներով մշակված լինելու պայմանը պահպանված լինելու հարցը՝ հաշվի առնելով, որ աղբյուրի ծագումն չունենալու և որևէ փուլում քլորացված ջրի առկայությունն արդեն իսկ բացառում է շտապված ջուրը որպես «աղբյուրի ջուր» մակնշելը:

Այսպիսով, Վարույթի շրջանակներում չի հիմնավորվել Ընկերության կողմից արտադրվող «բնական աղբյուրի ջուր» մակնշումով «Արլաս» անվանումով շտապված ջրի աղբյուրի ծագումը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ սպառողները, ձեռք բերելով Ընկերության արտադրած «բնական աղբյուրի ջուր» մակնշումով ապրանքը, կարող են մոլորվել ձեռքբերվող ապրանքի վերաբերյալ՝ կարծելով, թե ձեռք են բերում «բնական աղբյուրի ջուր», մինչդեռ շտապված ջուրը չի հանդիսանում «բնական աղբյուրի ջուր»:

Ողջ վերոնշյալի հաշվառմամբ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Ընկերության կողմից «բնական աղբյուրի ջուր» մակնշումով «Արլաս» անվանումով շտապված ոչ գազավորված ջրերի արտադրությունը և իրացումը, երբ այդ ապրանքը Կանոնակարգի իմաստով չի հանդիսանում «բնական աղբյուրի ջուր», հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն է, որի կապակցությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված է իրավական հետևանք՝ պատասխանատվության միջոցի կիրառում:

2) Ընկերության նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 92-րդ հոդվածի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցության համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսավարող սուբյեկտի՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

Օրենքի 94-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոց կիրառելիս Հանձնաժողովը հաշվի է առնում տվյալ իրավախախտման բնույթը, տևողությունը, իրավախախտման հնարավոր կամ փաստացի ազդեցությունը շուկայում

մրցակցային իրավիճակի կամ սպառողների շահերի վրա, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից տվյալ խախտման կրկնակիությունը, եթե նախորդ խախտման համար պատասխանատվության միջոց կիրառելու օրվանից չի անցել հինգ տարի, տնտեսավարող սուբյեկտի դիտավորության աստիճանը, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու շարժառիթները և հանգամանքները, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու փաստն ընդունելու կամ Հանձնաժողովի հետ համագործակցելու հանգամանքը, պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը, տնտեսավարող սուբյեկտի վրա նշանակվող տուգանքի հնարավոր ազդեցությունը, տվյալ տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեության ոլորտը և տնտեսավարող սուբյեկտի պատմությունը:

Հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը սահմանելու մասին» թիվ 395-Ն որոշմամբ սահմանված պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը (այսուհետ նաև՝ **Մեթոդաբանություն**) կարգավորում է Հանձնաժողովի կողմից Օրենքով սահմանված տնտեսական մրցակցության բնագավառում պատասխանատվության միջոցների ընտրության և տուգանքի հաշվարկման հետ կապված հարաբերությունները:

Մեթոդաբանության 8-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը տալիս է նախազգուշացում, եթե իրավախախտման համար նշանակվող տուգանքի չափը հաշվարկման արդյունքում հավասար է կամ չի գերազանցում 250 000 (երկու հարյուր հիսուն հազար) ՀՀ դրամը:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Օրենքով սահմանված տուգանքի առավելագույն չափն իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսն է, իսկ ՊԵԿ-ի տրամադրած տեղեկատվության համաձայն այն կազմել է .

ՀՀ դրամ, անկախ Մեթոդաբանությամբ սահմանված՝ տուգանքի հաշվարկման սահմանված կանոնները կիրառելու հանգամանքից, ՀՀ դրամի 5 տոկոսը՝

ՀՀ դրամը, փոքր է 250 000 ՀՀ դրամից, ուստի Հանձնաժողովը գտնում է, որ Ընկերության նկատմամբ կիրառելի է պատասխանատվության միջոցի նախազգուշացում տեսակը:

3) Ընկերությանը հանձնարարություն տալու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը (...) սույն օրենքը խախտելու համար տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և նրանց պաշտոնատար անձանց ենթարկում է պատասխանատվության՝ հանձնարարելով իր սահմանած ժամկետում շտկել խախտումը և հետագայում բացառել այն:

Տվյալ դեպքում Վարույթի շրջանակներում Ընկերության կողմից «բնական աղբյուրի ջուր» մակնշումով «Արլաս» շշալցված չգազավորված խմելու ջրի իրացման դադարեցման մասին որևէ տվյալ Հանձնաժողովին հայտնի չի դարձել: Այսինքն, Ընկերության կողմից իրավախախտումը դադարեցնելու վերաբերյալ ապացույց առկա չէ, որպիսի պայմաններում Հանձնաժողովը գտնում է, որ Ընկերությանն անհրաժեշտ է հանձնարարել

տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում դադարեցնել մինչև սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրն արտադրված «բնական աղբյուրի ջուր» մականշումով «Արլաս» անվանումով շալցված չգազավորված խմելու ջրի իրացումը, այդ թվում՝ այլ տնտեսավարող սուբյեկտների միջոցով դրանք իրացնելու դեպքում գրավոր հետ կանչել:

6. Եզրափակիչ մաս.

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 67-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 70-րդ և 71-րդ հոդվածներով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Արլա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից «Արլաս» անվանումով «բնական աղբյուրի ջուր» մականշումով շալցված չգազավորված խմելու ջուր իրացնելը որակել որպես հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն (այսուհետ՝ **Օրենքի խախտում**):

2. Օրենքի խախտման համար «Արլա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը տալ նախազգուշացում:

3. Հանձնարարել «Արլա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը.

1) 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում շտկել Օրենքի խախտումը՝ դադարեցնել մինչև սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրն արտադրված «բնական աղբյուրի ջուր» մականշումով «Արլաս» շալցված չգազավորված խմելու ջրերի իրացումը, այդ թվում՝ այլ տնտեսավարող սուբյեկտների միջոցով իրացնելու դեպքում գրավոր հետ կանչել.

2) սույն կետի 1-ին ենթակետով սահմանված հանձնարարությունը կատարելուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել Հանձնաժողովին՝ ներկայացնելով համապատասխան ապացույցներ:

4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում դրա պատճենը «Արլա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը հանձնելուն հաջորդող օրվանից:

5. Սույն որոշման 3-րդ կետի 1-ին ենթակետով տրված հանձնարարությունը սահմանված ժամկետում չկատարվելու դեպքում ենթակա է հարկադիր կատարման՝ «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

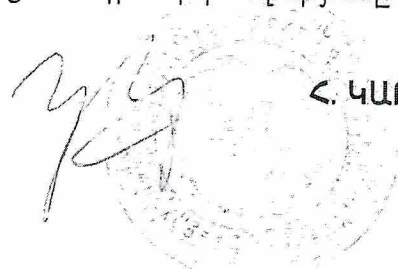
6. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել վարչական կամ դատական կարգով՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

7. Սույն որոշման բողոքարկումը չի կասեցնում դրա գործողությունը կամ կատարումը:

ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ

2022 թ. հուլիսի 21

Երևան

Հ. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ